

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ

Богач В.О.,

здобувач вищої освіти академічної групи Б2/2

Миколаївський національний аграрний університет

У 2020 р. одним із головних факторів впливу на світові економічні процеси виявилось розповсюдження пандемії COVID-19, у відповідь на яку відбулися суттєві зміни у життєдіяльності багатьох держав світу, у тому числі і України. Так, відбулося запровадження надзвичайного стану в цілому у країнах або окремих регіонах чи сферах; майже у всіх країнах запроваджено санітарно-епідеміологічні заходи (карантинні зони, перевірка температури, скасування масових заходів, закриття навчальних та культурно-розважальних закладів); встановлено обмеження виїзду/в'їзду до країн та пересування всередині країн; посилено роль державного управління в надзвичайних умовах; встановлено обмеження трудової діяльності; введені нові дистанційні форми праці та освіти [2, 3, 4].

Питання впливу на економіку країни та діяльність суб'єктів підприємницької діяльності розглядали Д. В. Долбнева [4], М. Стадник [2], Д. Денков, А. Каракуц, Ю. Щедрін та ін.

За підсумками I кв. 2020 р. валовий внутрішній продукт (ВВП) країн Євразії через кризу впав на 3,6% (сезонно скоригований показник до IV кварталу 2019 р.), замість прогнозованих раніше 3,8% і зростання на 0,0% в останні 3 місяці 2019 р. Падіння ВВП відбулося і порівняно до I кв. 2019 р., зокрема, таке падіння ВВП в Австрії становило 2,6%, Іспанії – 5,2%, Франції – 5,3%, Італії – 5,3% [5].

У результаті поширення коронавірусної хвороби такі компанії зі світовим ім'ям, як Apple, Toyota, Starbucks, McDonald's та Volkswagen, призупинили виробництво чи продажі у Китаї. Під загрозою опинилися світові виробничі ланцюги – від електроніки й авто до курятини [4].

Не стала виключенням і Україна, де за підсумками I кв. сезонно скориговане падіння ВВП до попереднього кварталу склало 0,7%, а падіння до відповідного кварталу – 1,3%. Але найбільших втрат вітчизняна економіка зазнала у II кварталі. За попередніми оцінками Мінекономіки падіння ВВП до II кварталу 2019 р. склало 11% (при прогнозованих 14%) [4].

Внаслідок пандемії коронавірусу та введених карантинних заходів падіння українського ВВП за даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у першій половині 2020 р. склало 6,5% [5].

При цьому за підрахунками Торгово-промислової палати України, лише за перші два тижні карантину кількість безробітних збільшилася на 500-700 000 осіб, за наступні два тижні – у квітні додалося ще 500-600 000 осіб. Загальна ж кількість безробітних в Україні (не тільки офіційно зареєстрованих) насправді становить не менше 2,5-2,8 млн осіб [4].

Попри скорочення штату співробітників консалтингові служби не стикаються на період карантину з суттєвим рівнем нестачі кваліфікованих кадрів – аналіз ринку праці демонструє, що за час поширення пандемії в

Україні найменше вакансій було для працівників у сферах медіа, охоронних послуг і безпеки, юриспруденції, консалтингу і дизайну.

З-поміж експортних галузей постраждали промислові вироби, деревина та метали, для яких кризовим періодом був також кінець 2019 – початок 2020 р. через карантин у Китаї. У цих експортних галузях спад почався ще у березні, коли карантин почали вводити в Європі. Вже у квітні імпорт скоротився більш ніж на чверть, порівняно із 2019 р. Постраждали однаково сильно майже усі категорії, окрім продовольчих товарів.

Прогнози експертів дають змогу констатувати, що за умови зменшення наслідків спалаху вірусу, вплив на довіру та доходи від цілеспрямованих політичних дій у стабільних економіках може допомогти зростанню світового ВВП у 2021 р. до 3,25 %.

Література:

1. Програма стимулювання економіки для подолання наслідків Covid-19. КМУ, 2020. URL: <https://inlnk.ru/rJV0R> (дата останнього доступу: 15.03.2021 р.).
2. Стадник М. Вплив COVID-19 на світову економіку, 2020. URL: <https://inlnk.ru/WD8nz> (дата останнього доступу: 15.03.2021 р.).
3. Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України (Кабінетне дослідження). ГО «Центр прикладних досліджень», 2020. С. 56.
4. Долбнєва Д.В. Вплив COVID-19 на економіку країн світу. 2020. С. .
5. Коронавірус в цифрах: як змінилася світова економіка. URL: <https://inlnk.ru/q14pY> (дата останнього доступу: 19.03.2021 р.).

*Науковий керівник – Мікуляк К. А.,
асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*